

Степаненко В.А., магістрант гр. ОА-17- 2мд

Подмешальська Ю.В., доцент, к.е.н. – науковий керівник

ОБЛІК ВИТРАТ НА ЗБУТ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Запорізька державна інженерна академія, кафедра ОАОА

Збут продукції - складний процес, який формується під впливом різних чинників, а отже потребує специфічних підходів до його бухгалтерського відображення і контрольного супроводу з метою ефективного управління цим процесом. Важливе значення у збутовій діяльності підприємств відведено обліку й контролю витрат на збут. Однак підприємства не завжди приділяють належну увагу цій ділянці обліку й контролю з метою підвищення ефективності збутової діяльності та забезпечення конкурентоспроможності таких підприємств на ринку.

До витрат щодо збуту продукції, товарів, послуг належать ті, що пов'язані з відвантаженням та реалізацією продукції, товарів, тобто позавиробничі витрати. До витрат на збут продукції не відносяться витрати на: вартість тари, що відшкодовується понад оптову ціну; на тару та упаковку, якщо преїскурантом (або за умовами договору) передбачається відпуск продукції без затарювання; на упаковку і транспортування продукції, що відшкодовані покупцями.

Облік витрат щодо збуту ведуть на рахунку 93 «Витрати на збут». Загальна методика обліку витрат на збут з реалізації за елементами аналогічна методиці обліку витрат виробничої діяльності. Тобто на першому етапі формуються елементи витрат, на другому проводиться їх списування на фінансові результати у внутрішньогосподарському обліку — визначається можливість їх прямого або непрямого віднесення на відповідний вид продукту. Непрямі витрати поділяються між окремими видами продукції.

Аналітичний облік витрат на збут ведуть на активному рахунку 93 „Витрати на збут” у розрізі витрат, а синтетичний облік - у розділі I журналу № 5 або журналу № 5А „Облік витрат” за елементами витрат або у розділі III за „Витратами діяльності”. Відомість 5.1 використовується для обліку руху запасів (тара і тарні матеріали). Наведену систему рахунків використовують у промисловості, посередницько-збутових організаціях і на підприємствах роздрібної торгівлі. У торгівлі до витрат на збут відносяться витрати обігу, крім витрат, що відображаються на рахунках 92 „Адміністративні витрати” і 94 „Інші витрати операційної діяльності”.

Бухгалтерськими документами, які є підставою для визначення витрат на збут, виступають:

- по амортизації — "Розрахунок амортизації основних засобів";
- по малоцінних та швидкозношуваних предметах — "Акт на списання малоцінних та швидкозношуваних предметів";
- грошових коштів — "Видатковий касовий ордер", виписка банку;
- витрат на відрядження — "Звіт про використання коштів, наданих на відрядження або під звіт";
- заробітної плати — "Табель обліку використання робочого часу", а також складена на його підставі "Розрахунково-платіжна відомість".

У кінці звітної періоду на підставі бухгалтерської довідки сума збутових витрат списується безпосередньо на рахунок 79 "Фінансові результати". Складається бухгалтерська проводка за дебетом рахунка 791 "Фінансові результати" і кредитом рахунка 93.

Нині оптимізація збутової діяльності є важливим резервом посилення позицій виробника на продовольчому ринку, необхідною умовою збільшення обсягів реалізації та підвищення ефективності збуту. Господарські процеси неможливі без належного обліку та контролю витрат на збут, оскільки обліково-контрольна інформація є визначальною для обґрунтування управлінських рішень та моніторингу їх виконання.